

ردیف	سؤالات	نمره
۲	<p align="center">الف. پرسش‌های قلمرو زبانی</p> <p>۱ مترادف واژه‌های زیر را از میان ابیات و عبارات زیر بیابید و بنویسید. « زیور، خشمگین شدن، دانشمند، دوری، طرح اولیه، آرامش یافتن، آستان، خیال »</p> <p>(الف) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نگه دارد</p> <p>(ب) ابر ز من حامل سرمایه شد باغ ز من صاحب پیرایه شد</p> <p>(ج) اما من می‌دیدم که خود پیرمرد در این سفرهای هر ساله به جست‌وجوی تسلائی می‌رفت.</p> <p>(د) سگ را روان گرتنه می‌ریخت اما در بی‌رنگ اسب حرفی به کارش بود.</p> <p>(هـ) وزیر را... مردی اهل و ادیب و فاضل و نیکومنظر و متواضع دیدم.</p> <p>(و) وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها بی خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها</p> <p>(ز) بدان کوش که به هر محالی، از حال و نهاد خویش بنگردی، که بزرگان به هر حقّ و باطلی از جای نشوند.</p> <p>(ح) هم فرقت بود و هم وصلت؛ هم محنت بود و هم شادی؛ هم راحت بود و هم آفت؛ هم وفا بود و هم جفا.</p>	۱
۱	<p>۲ کدام قسمت از ارکان جمله‌ها یا ابیات زیر حذف شده‌است؟ نوع آن را مشخص کنید.</p> <p>(الف) نیکوخوا بهتر هزار بار از نیکورو. (ب) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری که حقّ صحبت مهر و وفا نگه دارد</p>	۲
۰/۵	<p>۳ نقش ضمائر پیوسته را در بیت زیر مشخص کنید.</p> <p>«ای بی نشان محض نشان از که جویمت گم گشت در تو هر دو جهان از که جویمت؟»</p>	۳
۰/۵	<p>۴ با توجه به قطعه زیر به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>« شیرین‌ترین لبخند/ بر لبان اراده توست »</p>	۴
۰/۵	<p>(الف) یک ترکیب وصفی بنویسید.</p> <p>(ب) یک گروه اسمی بر اساس قاعده « هسته + مضاف‌الیه + مضاف‌الیه بنویسید.</p>	۰/۵

۱	<p>۵ در هر یک از عبارات و ابیات زیر یک غلط املایی وجود دارد، آن را بیابید و درست آن را بنویسید.</p> <p>الف) از بهر آن که در مقابله جفا، وفا کرد و در مقابله زشتی، آشتی کرد و در مقابله لعیمی، کریمی کرد.</p> <p>ب) و فلق محرابی / که تو در آن / نماز صبح شهادت گذارده‌ای</p>	۵
۱	<p>۶ نوع فعل‌های عبارت زیر را از نظر زمان تعیین کنید. (دقیقا نوع ماضی یا مضارع آن را بنویسید.)</p> <p>« ناصر زیر لب گفت: « دیگر باد نمی‌آید دیوار را بخواباند، دیگر نمی‌خواهد بیاید..... دیگر رسیده. »</p>	۶
۰/۵	<p>۷ کاربرد امروزی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) ما را به نزدیک خویش بازگرفت.</p> <p>ب) به مجلس وزیر شدیم.</p>	۷
۰/۵	<p>۸ در کدام بیت « جهش ضمیر » رخ داده است؟ آن را توضیح دهید.</p> <p>الف) چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد</p> <p>ب) گرت هواست که معشوق نگلسد پیوند نگاه دار سر رشته تا نگه دارد</p>	۸
۰/۵	<p>۹ در عبارات زیر، واژه‌های دو تلفظی را بیابید و بنویسید.</p> <p>الف) یوسف صدیق وفادار بود و یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود و زلیخا در عشق و درد او بی قرار بود.</p> <p>ب) بدان که قرآن مانند است به بهشت جاودان، در بهشت از هزار گونه نعمت است.</p>	۹
۰/۵	<p>ب. پرسش‌های قلمرو ادبی</p> <p>جناس و سجع را در نمونه‌های زیر بیابید و بنویسید.</p> <p>الف) در مقابله جفا، وفا کرد و در مقابله زشتی، آشتی کرد.</p> <p>ب) اندوه و شادی در این قصه بسیار بود، و خبردهنده از او، ملک جبار بود.</p>	۱۰
۱	<p>آرایه‌های پارادوکس و حسن تعلیل را از میان ابیات زیر توضیح دهید.</p> <p>الف) در فکر آن گودالم / که خون تو را مکیده است / هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در حضيض هم می توان عزیز بود / از گودال بپرس.</p> <p>ب) درختان را دوست می‌دارم / که به احترام تو قیام کرده‌اند</p>	۱۱

۱	<p>هر یک از آثار زیر از چه نویسندگانی است؟</p> <p>الف) قابوس نامه ب) داستان کوتاه دیوار ج) اسرارالتوحید د) اتاق آبی</p>	۱۲
۱	<p>هر یک از مصراع‌ها را به مصراع‌های مکمل آن وصل نمایید.</p> <p>الف) تا خار غم عشقت آویخته در دامن ب) وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها ج) کوتاه‌نظری باشد رفتن به گلستان‌ها د) با یاد تو افتادم از یاد برفت آن‌ها</p> <p>گه نعره زدی بلبل گه جامه دریدی گل بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها بی خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها تا عهد تو در بستم عهد همه بشکستم</p>	۱۳
۱	<p>در ابیات زیر کدام آرایه وجود ندارد؟</p> <p>الف) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای ب) صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد (کنایه، تشبیه، مجاز) ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد (تشخیص، تناسب، ایهام تناسب)</p>	۱۴
۰/۵	<p>بهره‌گیری از مثل چه تأثیری در سخن دارد؟</p>	۱۵
<p>ج. پرسش‌های قلمرو فکری</p>		
۰/۵	<p>مفهوم بیت «شاد و بی غم بزی که شادی و غم / زود می‌آیند و زود می‌گذرند» در کدام عبارت دیده می‌شود؟</p> <p>الف) به هر نیک و بد زود شادان و زود اندوهگین مشو. ب) هر شادی که بازگشت آن به غم است، آن را شادی مشمر. ج) اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پیدا مکن. د) به وقت نومیدی امیدوارتر باش.</p>	۱۶
۰/۵	<p>مفهوم بیت «دوران روزگار به ما بگذرد بسی گاهی شود بهار دگر که خزان شود» با مفهوم عبارت زیر مقایسه کنید.</p> <p>«این هر دو حال در مدت بیست روز بود و این فصل بدان آوردم تا مردم بدانند که به شدتی که از روزگار پیش آید، نباید نالید.»</p>	۱۷

	<p>استنباط خود را از عبارت زیر بنویسید.</p> <p>« هر چه بر او تنگ گرفتند، کمر بند خود را تنگ تر بست تا دست آخر با حقارت زندگی همامان اخت شد. »</p>	۱۸
۰/۵	<p>بیت زیر با کدام بیت ارتباط مفهومی دارد؟</p> <p>« تا نگردي آشنا زين پرده رمزي نشنوي گوش نامحرم نباشد جاي پيغام سروش »</p>	۱۹
۰/۵	<p>الف) چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت ب) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست ج) صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی ز دست بنده چه خیزد خدا ننگه دارد که آشنا سخن آشنا ننگه دارد ز روی زلف بگویش که جا ننگه دارد</p>	۲۰
۰/۵	<p>مفهوم عبارت « نبینی که یوسف را از روی نیکو، بند و زندان آمد و از خوی نیکو، امر و فرمان آمد؟ » در کدام بیت آمده است؟</p> <p>الف) خدمت حق کن به هر مقام که باشی ب) صورت زیبای ظاهر هیچ نیست خدمت مخلوق افتخار ندارد ای برادر سیرت زیبا بیار</p>	۲۱
۱	<p>معنا و مفهوم عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید.</p> <p>الف) دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.</p> <p>ب. چون بر رقعۀ من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلیت چیست؟</p>	۲۲
۰/۵	<p>مفهوم بیت « گفتم این شرط آدمیت نیست / مرغ تسبیح گوی و من خاموش » چیست؟</p>	۲۳
۰/۵	<p>مفهوم جمله « همچون مروارید در دل صدف کج و کوله ای سال ها بسته ماند » تأکید بر چه نکته ای است؟</p>	۲۴
۱	<p>معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را بنویسید.</p> <p>الف) خونت/ با خون بهایت حقیقت/ در یک تراز ایستاد.</p> <p>ب) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری که حق صحبت مهر و وفا ننگه دارد</p>	۲۴

مفهوم آیه « وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ » در کدام بیت آمده است؟

۲۵

۰/۵

- الف) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست
ب) چو گفتمش که دلم را نگاه دار گه گفت
ج) گرت هواست که معشوق نگسلد پیوند
مفهوم دو بیت زیر را با هم مقایسه کنید.
- که آشنا سخن آشنا نگه دارد
ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد
نگه دار سر رشته تا نگه دارد

۲۶

۱

- الف) بلندی از آن یافت کاو پست شد
ب) در بن این پرده نیلوفری
در نیستی کوفت تا هست شد
کیست کند با چو منی همسری؟

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	<p>« زیور، خشمگین شدن، دانشمند، دوری، طرح اولیه، آرامش یافتن، آستان، خیال »</p> <p>الف) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نگه دارد / حضرت: آستان</p> <p>ب) ابر ز من حامل سرمایه شد باغ ز من صاحب پیرایه شد / پیرایه: زیور</p> <p>ج) اما من می‌دیدم که خود پیرمرد در این سفرهای هر ساله به جست‌وجوی تسلایی می‌رفت. / تسلا: آرامش یافتن</p> <p>د) سگ را روان گرتی می‌ریخت اما در بی‌رنگ اسب حرفی به کارش بود. / بی‌رنگ: طرح اولیه</p> <p>هـ) وزیر را... مردی اهل و ادیب و فاضل و نیکومنظر و متواضع دیدم. / فاضل: دانشمند</p> <p>و) وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها بی‌خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها / سودا: خیال</p> <p>ز) بدان کوش که به هر محالی، از حال و نهاد خویش بنگردی، که بزرگان به هر حقّ و باطلی از جای نشوند. / از جای نشوند: خشمگین نشوند</p> <p>ح) هم فرقت بود و هم وصلت؛ هم محنت بود و هم شادی؛ هم راحت بود و هم آفت؛ هم وفا بود و هم جفا. / فرقت: دوری</p>	
۲	<p>الف) نیکو خو بهتر هزار بار از نیکورو. / نیکو خو هزار بار بهتر (است) از نیکو رو؛ حذف فعل به قرینه معنوی.</p> <p>ب) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری که حقّ صحبت مهر و وفا نگه دارد / سر و زر و دل و جانم فدای آن</p> <p>: حذف فعل به قرینه معنوی</p>	
۳	<p>« ای بی‌نشان محض نشان از که جویمت گم گشت در تو هر دو جهان از که جویمت؟ »</p> <p>جویمت در مصراع اول: مضاف‌الیه / جویمت در مصراع دوم: مفعول</p>	
۴	<p>الف) یک ترکیب وصفی بنویسید: شیرین‌ترین لبخند</p> <p>ب) یک گروه اسمی بر اساس قاعده « هسته + مضاف‌الیه + مضاف‌الیه بنویسید: لبان اراده تو</p>	
۵	<p>الف) از بهر آن که در مقابله جفا، وفا کرد و در مقابله زشتی، آشتی کرد و در مقابله لعیمی، کریمی کرد. / لعیمی: لئیمی</p> <p>ب) و فلق محرایی / که تو در آن / نماز صبح شهادت گذارده‌ای / گذارده‌ای: گزارده‌ای.</p>	
۶	<p>« ناصر زیر لب گفت: « دیگر باد نمی‌آید دیوار را بخواباند، دیگر نمی‌خواهد بیاید..... دیگر رسیده. »</p> <p>نمی‌آید: مضارع اخباری منفی / بخواباند: مضارع التزامی / نمی‌خواهد بیاید: آینده / رسیده: ماضی نقلی.</p>	
۷	<p>الف) ما را به نزدیک خویش بازگرفت. / پذیرا شد.</p>	

	(ب) به مجلس وزیر شدیم. رفتیم	
۸	الف) چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت ب) گرت هواست که معشوق نگلسد پیوند : اگر خواستِ توست.	ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد نگاه دار سر رشته تا نگه دارد/ گرت هواست: گر هوای توست
۹	الف) یوسف صدیق وفادار بود و یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود و زلیخا در عشق و درد او بی قرار بود. / آموزگار ب) بدان که قرآن مانند است به بهشت جاودان، در بهشت از هزار گونه نعمت است. / جاودان	
۱۰	الف) در مقابله جفا، وفا کرد و در مقابله زشتی، آشتی کرد. جناس: جفا، وفا/ زشتی، آشتی ب) اندوه و شادی در این قصه بسیار بود، و خبردهنده از او، ملک جبار بود: سجع: بسیار، جبار.	
۱۱	الف) در فکر آن گودالم / که خون تو را مکیده است / هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در حضيض هم می توان عزیز بود / گودال بپرس. پارادوکس: رفیع بودن گودال و عزیز بودن در حضيض ب) درختان را دوست می دارم / که به احترام تو قیام کرده اند حسن تعلیل: ایستادن درختان را به دلیل احترام به تو تعلیل کرده است.	
۱۲	الف) قابوس نامه: عنصرالمعالی کیکاوس بن اسکندر ج) اسرارالتوحید: محمد بن منور ب) داستان کوتاه دیوار: جمال میر صادقی د) اتاق آبی: سهراب سپهری	
۱۳	الف) تا خار غم عشقت آویخته در دامن ب) وقتی دل سودایی می رفت به بستان ها ج) کوه نظری باشد رفتن به گلستان ها د) با یاد تو افتادم از یاد برفت آن ها	گه نعره زدی بلبل گه جامه دریدی گل بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان ها بی خویشتم کردی بوی گل و ریحان ها تا عهد تو در بستم عهد همه بشکستم
۱۴	الف) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای ب) صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی	فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد (کنایه، تشبیه، مجاز) ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد (تشخیص، تناسب، ایهام)
۱۵	الف) به هر نیک و بد زود شادان و زود اندوهگین مشو. ب) هر شادی که بازگشت آن به غم است، آن را شادی مشمر. ج) اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پیدا مکن. د) به وقت نومیادی امیدوارتر باش. جواب گزینه «د» است.	استفاده از مثل موجب می گردد تا مفاهیم دشوار محسوس شوند و به راحتی قابل درک باشند.
۱۶	الف) به هر نیک و بد زود شادان و زود اندوهگین مشو. ب) هر شادی که بازگشت آن به غم است، آن را شادی مشمر. ج) اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پیدا مکن. د) به وقت نومیادی امیدوارتر باش. جواب گزینه «د» است.	
۱۷	مفهوم بیت « دوران روزگار به ما بگذرد بسی / گاهی شود بهار دگر گه خزان شود » با مفهوم عبارت زیر مقایسه کنید. « این هر دو حال در مدت بیست روز بود و این فصل بدان آوردم تا مردم بدانند که به شدتی که از روزگار پیش آید، نباید ن	

	هر دو نمونه بر این گزاره تأکید دارند که دنیا ناپایدار است. گاهی به نفع آدمی و گاهی به ضرر او عمل می‌کند. پس نباید از سختی‌ها و شدائد زندگی هراسید.
۱۸	« هرچه بر او تنگ گرفتند، کمربند خود را تنگ‌تر بست تا دست آخر با حقارت زندگی‌ها مانا اخت شد. » هرچه زندگی سخت‌تر شد و بر نیما سخت‌تر گرفتند، او محکم‌تر ایستاد و به این زندگی روزمره حقیر به توافق و سازگاری و به آن تن داد.
۱۹	الف) چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت ب) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست ج) صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی جواب گزینه «ب» است. ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد که آشنا سخن آشنا نگه دارد ز روی زلف بگویش که جا نگه دارد
۲۰	الف) خدمت حق کن به هر مقام که باشی ب) صورت زیبای ظاهر هیچ نیست گزینه «ب» درست است. خدمت مخلوق افتخار ندارد ای برادر سیرت زیبا بیار
۲۱	الف) دست‌تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند. تهی دست بود و وضع مالی مناسبی نداشت که بتواند به اوضاع من رسیدگی کند. ب. چون بر رقعۀ من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلیت چیست؟ وقتی از نامه من مطلع شود، بفهمد که شایستگی من تا چه اندازه‌ای است.
۲۲	همۀ موجودات عالم خدای را می‌ستایند و تسبیح می‌گویند.
۲۳	ارزش نیما در دل جامعه ناساز ناشناخته ماند.
۲۴	الف) خونت/ با خون بهایت حقیقت/ در یک تراز ایستاد. پیروانت که به خون‌بهای تو را می‌جویند، در حقیقت با تو در یک ترازو ایستاده‌اند. ب) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری جان و مال و تمام وجودم فدای آن یاری باشد که حق دوستی و مهر و وفا را نگاه می‌دارد. که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد
۲۵	الف) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست ب) چو گفتمش که دلم را نگاه دار که گفت ج) گرت هواست که معشوق نگسلد پیوند جواب گزینه «ب» است. که آشنا سخن آشنا نگه دارد ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد نگه دار سر رشته تا نگه دارد
۲۶	الف) بلندی از آن یافت کاو پست شد ب) در بن این پرده نیلوفری در بیت «الف» تواضع و فروتنی مایه سربلندی بیان شده‌است در حالی که در بیت «ب» غرور و خودخواهی عنوان گردیده‌است. در نیستی کوفت تا هست شد کیست کند با چو منی همسری؟